

KAPITTELSTOKJES

De Marot of zotskolf.

De marot of zotskolf is een attribuut van de nar. Ook de nar in ons kapittelstokjes-cliché heeft een zotskolf in de hand. In de heemkamer bevindt zich bovendien een fraai exemplaar, dat werd geschonken aan de heemkundekring bij gelegenheid van de opening van de Heemkamer, door de dames Hoefsmid en Ouweleen uit Handel. Het antieke houtsnijwerk, opgehangen achter de deur (nooduitgang), heeft warempel een nieuwe functie gekregen als "stok achter de deur". En als zodanig wil ook onze rubriek "kapittelstokjes" fungeren.

A.O.

Havelt of Haendel?

In een artikel in Gemerts Heem (nr. 68, 1977) schrijft Ad Otten over de plaatsnaam Handel, naar aanleiding van de naam "Havelt" die in Handel voorkomt als straatnaam en naam van een basisschool. Hij toont hierbij aan dat deze naamgeving op een leesfout berust. Dat men in het verleden ook wel eens twijfelde aan deze naamgeving blijkt uit een akte van 1707 uit het Kommanderije-archief van de Duitse Orde te Gemert. Deze akte handelt over een stuk grond in de Peel waarover een geschil bestaat tussen de inwoners van Beugen en Ledeacker enerzijds en de Landkommandeur van Oudenbiezen als heer van Gemert anderzijds.

Hierin schrijft men als volgt:

"...en met een andere rechte linie te moeten comen langhst de Lande van Ravensteyn oft Herpen tot den Pael boven de Capelle van Havelt ofte Haendel...".

P.L.

de Bijstand. Dit laatste is nog steeds aanwezig in het kėske waaraan de laatste decennia niet veel meer veranderd is, behalve de deur die vervangen is door een ijzeren traliepoort.

Bronnen:

- Uittreksel archiefboek II van de Congregatie der Broeders Penitenten, Tilburg.
- Gesprekken met: Broeder Hubertus en Broeder Paulus te Handel en Broeder Herman Jozef te Tilburg.
- Officieel Kerkbericht jrg. 1920 artikelenserie "De Handelse Kluis".
- Aantekeningen van Jan van Berlo, Verzamelingen Heemkamer, Varia dl. 23.
- Geschiedenis van de Congregatie van de Broeders Penitenten van den H. Franciscus van Assisië. W.F. Becx, R.K. Priester, Bussum 1919.

NOOT VAN DE REDACTIE:

In het bezit van Jan van Berlo bevindt zich een schilderijtje met een beeltenis van Maria. Een met een pen aangebrachte tekst vermeldt: Moeder van Goede Raad. Dit schilderijtje is afkomstig van een inmiddels overleden bejaarde vrouw, en moet iets te maken hebben gehad met het hier besproken keske en het daarin in de vijftiger jaren geplaatste reliëf. Jan van Berlo deelde ons mede dat ook de Godvruchtige vereniging ter eere van O.L.Vrouw van Goede Raad (opgericht in Amsterdam), die in ons land duizenden katholieken telde, iets met het betreffende keske van doen gehad heeft. Of Gemertse en Boekelse leden van die vereniging de beeltenis van O.L.Vrouw van Altijddurende Bijstand in het keske hebben gehouden voor die van Moeder van Goede Raad, is ons bij het ter perse gaan van deze aflevering van Gemerts Heem nog niet duidelijk geworden. We komen er in een volgende aflevering op terug en intussen blijven alle inlichtingen van harte welkom!

(red.- A.O.)

